

Przedsiębiorco...Warto wiedzieć

Data publikacji: 10.02.2021 20:00

Sen z oczu zmywają nam często kontrole. Aby przedsiębiorstwo mogło sprawnie działać podejmujemy wyzwania, które serwują nam kolejne przepisy. A co jeśli zapuka do nas kontrola? W dzisiejszym odcinku kontrola podatkowa.

Przed rozpoczęciem kontroli podatkowej przedsiębiorca musi zostać o niej prawidłowo zawiadomiony. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.

Kontrola może rozpocząć się przed upływem 7 dni od doręczenia zawiadomienia, ale wymaga to zgody przedsiębiorcy lub jego wniosku.

Zawiadomienie o kontroli musi zawierać: oznaczenie organu, datę i miejsce wystawienia, oznaczenie kontrolowanego, wskazanie zakresu kontroli, pouczenie o prawie złożenia korekty deklaracji, podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia, a jeżeli zawiadomienie zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego – podpis kwalifikowany elektroniczny, podpis zaufany albo podpis osobisty.

Od obowiązku zawiadomienia o kontroli istnieje szereg wyjątków. Nie będzie to konieczne, jeśli kontrola: dotyczy zasadności zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, ma być wszczęta na żądanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, dotyczy opodatkowania przychodów niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych, dotyczy niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej. Nie dostaniemy również wcześniejszego zawiadomienia jeśli kontrola ma być podjęta w oparciu o informacje uzyskane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu prania pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ma charakter doraźny dotyczący ewidencjonowania obrotu za pomocą kasy rejestrującej, użytkowania kasy rejestrującej lub sporządzania spisu z natury, dotyczy podatku od wydobywania niektórych kopalin, ma charakter doraźny dotyczący sprawdzenia zachowania warunków zawieszenia działalności gospodarczej dotyczy zasadności zwrotu podatku.

Organ podatkowy będzie mógł przeprowadzić kontrolę bez wcześniejszego zawiadomienia także, jeśli będzie posiadał informacje, że kontrolowany:

- został prawomocnie skazany w Rzeczypospolitej Polskiej za popełnienie przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, lub wykroczenia polegającego na utrudnianiu kontroli; w przypadku osoby prawnej ten warunek odnosi się do każdego członka zarządu lub osoby zarządzającej, a w przypadku spółek niemających osobowości prawnej - do każdego wspólnika
- jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji
- nie ma miejsca zamieszkania lub adresu siedziby albo doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione.

Kontrola podatkowa jest przeprowadzana na podstawie imiennego upoważnienia wystawionego przez:

- naczelnika urzędu skarbowego lub osobę zastępującą naczelnika urzędu skarbowego - pracownikom izby administracji skarbowej obsługującej tego naczelnika
- wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa lub osobę zastępującą wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa albo skarbnika jednostki samorządu terytorialnego - pracownikom urzędu gminy (miasta), starostwa lub urzędu marszałkowskiego
- Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub osobę zastępującą Szefa Krajowej Administracji Skarbowej -

pracownikom urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli musi zawierać:

- oznaczenie organu kontrolującego, datę i miejsce wystawienia
- wskazanie podstawy prawnej kontroli
- imię i nazwisko kontrolującego lub kontrolujących
- numer legitymacji służbowej kontrolującego lub kontrolujących
- oznaczenie kontrolowanego
- określenie zakresu kontroli
- datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia kontroli
- podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji
- pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego wynikających z przepisów niniejszego działu

Kontrola rozpoczyna się od doręczenia tobie upoważnienia do jej przeprowadzenia i okazania legitymacji służbowej przez kontrolującego lub kontrolujących.

W przypadku nieobecności w czasie kontroli przedsiębiorca musi ustanowić pełnomocnika.

Jeżeli kontrolowanym jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, upoważnienie doręcza się oraz okazuje się legitymację służbową członkowi zarządu, wspólnikowi albo innej osobie upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego lub prowadzenia jego spraw (reprezentant kontrolowanego).

Kontrola podatkowa może zostać także wszczęta niezwłocznie, jedynie po okazaniu legitymacji służbowej, bez wcześniejszego zawiadomienia o niej. Stanie się tak w przypadku, gdy czynności kontrolne są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia. W takiej sytuacji musisz otrzymać upoważnienie do przeprowadzenia kontroli maksymalnie w ciągu 3 dni od dnia wszczęcia kontroli.

Kontrola prowadzona jest w siedzibie firmy, miejscach przechowywania dokumentacji i miejscach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W przypadku skrócenia w toku kontroli czasu prowadzenia działalności - czynności kontrolne mogą być prowadzone przez 8 godzin dziennie.

Jeśli księgi podatkowe są prowadzone lub przechowywane poza siedzibą, to na żądanie kontrolującego musi zostać zapewniony dostęp do nich w siedzibie albo w miejscu ich prowadzenia lub przechowywania, jeżeli udostępnienie ich w siedzibie może w znacznym stopniu utrudnić prowadzenie przez kontrolowanego bieżącej działalności.

Wszelkie czynności kontrolne odbywają się w obecności właściciela, reprezentanta lub pełnomocnika. Można się jednak pisemnie zrzec tego prawa.

W trakcie kontroli kontrolujący jest upoważniony do:

- wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń kontrolowanego,
- wstępu do lokali mieszkalnych jeżeli jest to niezbędne do zweryfikowania zgodności stanu faktycznego z danymi wynikającymi ze złożonej przez podatnika deklaracji oraz z innych dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków na cele mieszkaniowe,
- żądania okazania majątku podlegającego kontroli oraz do dokonania jego oględzin, żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej
- zbierania innych niezbędnych materiałów w zakresie objętym kontrolą
- zabezpieczania zebranych dowodów
- legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli
- żądania przeprowadzenia spisu z natury
- przesłuchiwania świadków, kontrolowanego, reprezentanta kontrolowanego, pracownika oraz osoby współdziałającej z kontrolowanym
- zasięgania opinii biegłych.

Przebieg kontroli dokumentuje się protokołem. Musi on zawierać:

- wskazanie kontrolowanego
- wskazanie osób kontrolujących

- określenie przedmiotu i zakresu kontroli
- określenie miejsca i czasu przeprowadzenia kontroli
- opis dokonanych ustaleń faktycznych
- dokumentację dotyczącą przeprowadzonych dowodów
- ocenę prawną sprawy będącej przedmiotem kontroli
- pouczenie o prawie złożenia zastrzeżeń lub wyjaśnień oraz prawie złożenia korekty deklaracji
- pouczenie o obowiązku zawiadomienia organu podatkowego przez kontrolowanego o każdej zmianie swojego adresu dokonanej w ciągu 6 miesięcy od dnia zakończenia kontroli podatkowej, jeżeli w toku kontroli podatkowej ujawniono nieprawidłowości, oraz skutkach niedopełnienia tego obowiązku.

Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, przy czym jeden zostanie wręczony tobie.

Jeśli przedsiębiorca nie zgadza się z ustaleniami protokołu, może w ciągu 14 dni od dnia jego doręczenia przedstawić zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie stosowne wnioski dowodowe, potwierdzające jego wersję. Organ kontrolujący musi rozpatrzyć twoje zastrzeżenia i ciągu 14 dni zawiadomić cię o sposobie ich załatwienia, wskazując w szczególności, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem.